

Asia: VN/18222/2020

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Säteilyturvakeskuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi sekä mainittuun esitykseen liittyvät asetukset

Laki Säteilyturvakeskuksesta

Lausunto luonnoksesta

-

Laki STUK International Oy:stä

Lausunto luonnoksesta

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin lausunto

Viite: VN/18222/2020, lausuntopyyntö Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Säteilyturvakeskuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi sekä mainittuun esitykseen liittyvät asetukset

Hallituksen esityksellä ehdotetaan uudistettavaksi kokonaisuudessaan laki säteilyturvakeskuksesta (1069/1983). Esityksellä ehdotetaan säädettäväksi laki STUK International Oy:ksi sekä eräitä pääosin teknisiä tarkennuksia säteilylakiin (859/2018). Säteilylain liitteenä 1 olevaa taulukkoa veroluonteisista vuosi-maksuista ehdotetaan päivitettäväksi Säteilyturvakeskuksen toiminnasta aiheutuvien lisääntyneiden kustannusten vuoksi maksujen kustannusvastaa-vuoden tehokkaammaksi toteuttamiseksi. Säteilyturvakeskuksen maksujär-jestelmä on uudistettu 1.1.2019 lukien, jolloin osa Säteilyturvakeskuksen perimistä maksuista tuli veroluonteisten vuosimaksujen piiriin ja osa maksuista pe-ritään edelleen suoriteperusteisesti. Veroluonteisen maksujen säätäminen pe-rustui tuolloin arvioon, joka ei kaikin osin ole osoittautunut täsmälliseksi, mistä syystä euromääräisiä maksuja on tarpeen tarkentaa nyt toteutettavan Säteily-turvakeskuksen organisaatiolainsäädännön sekä säteilylain osittaisuudistuksen yhteydessä. Esitykseen liittyvinä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan asetus säteilyturvakeskuksesta (618/1997). Lisäksi ionisoivasta säteilystä annettuun valtioneuvoston asetukseen (1034/2018) sekä ionisoivasta säteilystä annettuun sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen (1044/2018) ehdotetaan tehtäväksi eräitä pääosin teknisluonteisia muutoksia.

Lausuntopyyntö on toimitettu PSHP:n säteilyn käytön työryhmälle, joka on koostanut lausunnon yhdessä PSHP:n hallinnon ja säteilyn käyttöön osallistuvien toimialuejohtajien kanssa.

Lausuntopyyntö herättää eniten huolta Säteilyturvakeskuksen (STUK) maksujen suuri nousu. Erityisesti haluamme lisää perusteita nousulle, koska se on selvästi yleistä kustannustason nousua suurempaa. Erityisesti sädehoito-toiminnassa, joka on Pirkanmaan sairaanhoitopiirin raskain säteilyn käyttäjä, STUK:n vuosittainen valvontamaksu nousisi 9%. Tästä johtuen esitimme asiasta huolestuneina viime vuonna lausuntopyyntöni yhteydessä, joka koski sosiaali- ja terveysministeriön asetusta Säteilyturvakeskuksen maksullisista suoritteista (VN/16325/2020, VN/16325/2020-STM-6) ja Suomen sädehoitoyksiköt tekivät asiasta vielä oman reklamaationsa. Ko. reklamaatioon liittyvässä vastauksessa todettiin, että ”Olemme pyrkineet ottamaan huomioon valmistelemamme Säteilyturvakeskuksen suoritteista perittävistä maksuista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetusta (1167/2020).” Nyt haluamme esittää kysymyksen, miten tämä asia on otettu huomioon nykyisessä valmistelussa? Kuten edellä viitatussa lausunnossamme totesimme, STUK vähentää aiemmin antamaansa asiantuntijapalvelua sekä valvontaa, mutta silti nostaa edelleenkin hintoja. Lisäksi edellisessä lausunnossa totesimme, että STUK:n perimät maksut täytyisi mielestämme vastata todellisia kustannuksia. Ne ovat nousseet nopeasti viimeisten vuosien aikana, mutta samanaikaisesti STUK:n suorittamaa valvontaa on siirtynyt enemmän hallinnolliseksi ja toiminnanharjoittajajoutuu heiltä aikaisemmin saadun ohjeistuksen sijaan turvautumaan omiin tai muihin asiantuntijoihin.

VN:n asetuksen liite 5, jossa on esitetty muutos koskien turvallisuuslupahakemuksessa esitettäviä tietoja: kohta 2.7 korkea-aktiivisten umpilähteiden viennin, tuontia tai siirtoa koskeva erittely jokaisesta viennistä, tuotavasta tai siirrettävästä umpilähde-erästä erikseen; Kysymme, miten tämä soveltuu sädehoidon HDR-lähteeseen, joka vaihdetaan n. 3 kk:n välein, tehdäänkö jatkossa aina turvallisuuslupan muutos joka lähteelle? Aiemmin kun säteilylakia valmistehtiin, sanottiin, että HDR-lähteitä ei tarvitse yksilöidä turvallisuuslupahakemuksen. Silloin käytännössä luvattiin, että uuden lähteen käyttöönotto ja vanhan poistoon riittää ilmoitus STUK:een, mutta siitä ei mene turvallisuuslupamuu-tosmaksua. Toivoisimme, että tähän toimintaan ei tule nyt muutoksia, joka tuntuisi ylimitoitetulta toimenpiteeltä asian luonteeseen nähden.

Säteilylaki

Lausunto luonnoksesta

-

Valtioneuvoston asetus Säteilyturvakeskuksesta

Lausunto luonnoksesta

-

Valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunto luonnoksesta

-

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ionisoivasta säteilystä annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

Lausunto luonnoksesta

-

Minna Luotoniemi

PSHP/ Tays/ Ylifyysikko, vastuualuejohtaja Mika Kapanen